

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін**

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної ради
юридичного факультету
протокол № 1 від 27 серпня 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
_____/Стелла КЕЛЬБЯ/
«__» _____ 2025 р.

**СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Правознавство»**

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>Українська</u>
Розробник: Профайл викладача	<u>Полонка Іванна Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент,</u> https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-fundamental-legal-disciplines/#
E-mail:	<u>ivanka.polonka@gmail.com</u>
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Правознавство» розкриває теоретико-методологічні засади права як регулятора суспільних відносин та його роль у становленні правової, демократичної держави. У межах курсу вивчаються основи конституційного, цивільного, адміністративного, трудового, фінансового, сімейного, кримінального та міжнародного права. Особлива увага приділяється питанням правового статусу громадян, гарантіям захисту прав людини, механізмам юридичної відповідальності та дотриманню принципів верховенства права. Засвоєння дисципліни формує у здобувачів освіти правову культуру, уміння застосовувати норми законодавства у професійній діяльності та приймати рішення відповідно до чинного права України й міжнародних стандартів.

Дисципліна «Правознавство» є обов'язковою складовою навчального плану для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 3 кредити. Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни.

Метою дисципліни є засвоєння студентами теоретичних положень і понять національного права України, розуміння Конституції та чинного законодавства, закономірностей формування правової держави, а також розвиток правової свідомості й культури. Особлива увага приділяється формуванню вмінь тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти у практичній діяльності, здійснювати правову оцінку фактів і впевнено орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Основні завдання дисципліни:

- опанування комплексу теоретичних положень, правових інститутів, державних і громадських структур;
- розкриття змісту основних нормативно-правових актів України;
- набуття навичок роботи з нормативним матеріалом і практичного застосування правових норм.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» є закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, їх взаємозв'язок із суспільством, а також базові поняття основних галузей права – конституційного, адміністративного, цивільного, сімейного, трудового, фінансового, кримінального та міжнародного.

Після опанування дисципліни «Правознавство» студенти повинні

- **знати:** основоположні категорії теорії держави і права; базові положення конституційного, цивільного, кримінального, трудового, сімейного, адміністративного та міжнародного права;
- **вміти:** орієнтуватися у чинному законодавстві України, грамотно застосовувати правові норми у професійній діяльності, здійснювати правову інтерпретацію фактів та ситуацій.

3. Пререквізити

Вивчення дисципліни «Правознавство» ґрунтується на знаннях попереднього вивчення курсу «Історія України» та взаємопов'язана з освітніми компонентами «Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці», «Антикорупція та доброчесність».

4. Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПР)

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання:

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР24. Здатність ідентифікувати, аналізувати та запобігати корупційним ризикам у професійній діяльності.

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Держава: основні поняття

Тема 2. Право: основні поняття

Тема 3. Основи конституційного права.

Тема 4. Судустрій та правоохоронні органи.

Тема 5. Основи трудового права

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Основи цивільного та сімейного права

Тема 7. Основи фінансового права

Тема 8. Основи адміністративного права.

Тема 9. Основи кримінального права

Тема 10. Основи міжнародного права

6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-5 бали);
- письмове опитування - (0-3 бали);
- тестування; (0-2 бали);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-2 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5-15 балів);
- модульна контрольна робота (0-20 балів)
- підсумковий контроль – диференційований залік.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

7. Література

Нормативно правові акти

1. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 25.08.2025).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 25.08.2025).
3. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 25.08.2025).
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 25.08.2025).
5. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 25.08.2025).
6. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 25.08.2025).

7. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січ. 2002 р. № 2947-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 25.08.2025).

8. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 25.08.2025).

9. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 берез. 2004 р. № 1618-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 25.08.2025).

Основні джерела

1. Герц А. А., Кравчук С. Й. Правознавство : навч. посіб. – Хмельницький : ХУУП, 2021. – 280 с. – Режим доступу: <http://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/5688>

2. Гапотій В. Д., Слишук О. Основи права / 2-ге вид. із змінами та доп. – Мелітополь : Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 882 с.

3. Кіріяк О. В., Пацурківський Ю. П., Гудима-Підвербецька М. М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 304 с. – Режим доступу: https://archer.chnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1101/1/Civil%27ne_Pravo.pdf

4. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання (перероблене та доповнене). – Ужгород : РІК-У, 2023. – 536 с.

5. Кримінальне право України: Загальна частина : навч. посібник для студентів, курсантів, аспірантів, докторантів, наук.-пед. працівників юрид. фак. закл. вищ. освіти. 2-ге вид., змінене та доповнене. – Львів, 2019. – 666 с. – Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2744>

6. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / Попович О. В., Томаш Л. В., Латковський П. П., Бабій А. Ю. – Чернівці, 2022. – 319 с. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle>

7. Полонка І. А. Детермінація правової поведінки: наукове розуміння теорії, чинників формування та тлумачення диференціації : монографія – Чернівці : Місто, 2025. – 171 с.

8. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / Кол. авторів. – Черкаси, 2019. – 686 с. – Режим доступу: <http://eprints.edu.ua/1977/1/pravozn21.04.pdf>

9. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права : навч. посібник – Львів : ЛьвДУВС, 2020. – 268 с. – Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/>

10. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. Н. М. Процьків, В. М. Никифорака. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 304 с. – Режим доступу: <https://archer.chnu.edu.ua/jspui/bitstream>.

11. Трудове право України : підручник / за ред. проф. О. М. Ярошенко. – Харків : Вид-во, 2022. – 376 с. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/07/27/Trudove.pravo.Ukrayiny.26.07.2022.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Електронна бібліотека "Законодавство України" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>

3. Ліга:Закон – нормативно-правова база [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/>

4. Наукова бібліотека Київського національного університету імені Т. Шевченка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.univ.kiev.ua/>

5. Всеукраїнський юридичний портал "Юридична газета" [Електронний ресурс]

– Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/>

6. Право України – база даних законодавства та коментарів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pravo.ua/>

7. Науковий журнал "Вісник Національної академії правових наук України" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visnyk.naps.gov.ua/>

8. Scopus – міжнародна база даних наукових публікацій (з юридичного напрямку) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.scopus.com/>

9. Web of Science – база даних міжнародних наукових публікацій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.webofscience.com/>